Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 19. septembra 2024*

„Pritožba – Pravo institucij – Enotni statut evropskih poslancev – Evropski poslanci, izvoljeni v italijanskih volilnih enotah – Sklep na področju pokojnin, ki ga je sprejela italijanska poslanska zbornica – Sprememba zneska pokojnin italijanskih nacionalnih poslancev – Korelacijska sprememba zneska pokojnin nekaterih nekdanjih evropskih poslancev, izvoljenih v Italiji, s strani Evropskega parlamenta – Nadomestitev odločb Evropskega parlamenta – Nadaljnji obstoj pravnega interesa za razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije“

V zadevi C-725/20 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 28. decembra 2020,

Maria Teresa Coppo Gavazzi, stanujoča v Milanu (Italija),

Cristiana Muscardini, stanujoča v Milanu,

Luigi Vinci, stanujoč v Milanu,

Agostino Mantovani, stanujoč v Brescii (Italija),

Anna Catasta, stanujoča v Milanu,

Vanda Novati, stanujoča v Vareseju (Italija),

Francesco Enrico Speroni, stanujoč v Busto Arsiziu (Italija),

Maria Di Meo, stanujoča v Cellolu (Italija),

Giuseppe Di Lello Finuoli, stanujoč v Palermu (Italija),

Raffaele Lombardo, stanujoč v Catanii (Italija),

Olivier Dupuis, stanujoč v Saint-Gillesu (Belgija),

Leda Frittelli, stanujoča v Frosinoneju (Italija),

Livio Filippi, stanujoč v Carpiju (Italija),

Vincenzo Viola, stanujoč v Palermu,

* Jezik postopka: italijanščina.

Antonio Mussa, stanujoč v Torinu (Italija),

Mauro Nobilia, stanujoč v Rimu (Italija),

Clara di Prinzio kot dedinja Sergia Camilla Segreja, stanujoča v Rimu,

Stefano De Luca, stanujoč v Palermu,

Riccardo Ventre, stanujoč v Formicoli (Italija),

Mirella Musoni, stanujoča v Rimu,

Francesco Iacono, stanujoč v Foriu (Italija),

Vito Bonsignore, stanujoč v Torinu,

Claudio Azzolini, stanujoč v Neaplju (Italija),

Vincenzo Aita, stanujoč v Campagni (Italija),

Mario Mantovani, stanujoč v Arconatu (Italija),

Vincenzo Mattina, stanujoč v Buonabitacolu (Italija),

Romano Maria La Russa, stanujoč v Milanu,

Giorgio Carollo, stanujoč v Torri di Quartesolu (Italija),

Fiammetta Cucurnia kot dedinja Giulietta Chiese, stanujoča v Rimu,

Roberto Costanzo, stanujoč v Beneventu (Italija),

Giorgio Gallenzi kot dedič Giulia Cesareja Gallenzija, stanujoč v Rimu,

Vitaliano Gemelli, stanujoč v Rimu,

Pasqualina Napoletano, stanujoča v Anziu (Italija),

Ida Panusa, stanujoča v Latini (Italija),

ki jih zastopa M. Merola, avvocato,

pritožniki,

druga stranka v postopku je:

Evropski parlament, ki ga zastopata S. Alves in S. Seyr, agentki,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi C. Lycourgos, predsednik senata, O. Spineanu-Matei, sodnica, J.-C. Bonichot, S. Rodin (poročevalec), sodnika, in L. S. Rossi, sodnica,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 11. januarja 2024

izreka naslednjo

Sodbo

1 Maria Teresa Coppo Gavazzi, Cristiana Muscardini, Luigi Vinci, Agostino Mantovani, Anna Catasta, Vanda Novati, Francesco Enrico Speroni, Maria Di Meo, Giuseppe Di Lello Finuoli, Raffaele Lombardo, Olivier Dupuis, Leda Frittelli, Livio Filippi, Vincenzo Viola, Antonio Mussa, Mauro Nobilia, Clara di Prinzio, dedinja Sergia Camillo Segre, Stefano De Luca, Riccardo Ventre, Mirella Musoni, Francesco Iacono, Vito Bonsignore, Claudio Azzolini, Vincenzo Aita, Mario Mantovani, Vincenzo Mattina, Romano Maria La Russa, Giorgio Carollo, Fiammetta Cucurnia kot dedinja Giulietta Chiese, Roberto Costanzo, Giorgio Gallenzi kot dedič Giulia Cesareja Gallenzija, Vitaliano Gemelli, Pasqualina Napoletano in Ida Panusa s pritožbami predlagajo razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 15. oktobra 2020, Coppo Gavazzi in drugi/Parlament (od T-389/19 do T-394/19, T-397/19, T-398/19, T-403/19, T-404/19, T-406/19, T-407/19, od T-409/19 do T-414/19, od T-416/19 do T-418/19, od T-420/19 do T-422/19, od T-425/19 do T-427/19, od T-429/19 do T-432/19, T-435/19, T-436/19, od T-438/19 do T-442/19, od T-444/19 do T-446/19, T-448/19, od T-450/19 do T-454/19, T-463/19 in T-465/19, v nadaljevanju: izpodbijana sodba, EU:T:2020:494), s katero je to sodišče zavrnilo njihove tožbe za razglasitev ničnosti obvestil z dne 11. aprila 2019, ki jih je za vsakega od pritožnikov izdal Evropski parlament (v nadaljevanju skupaj: sporne odločbe), in se nanašajo na prilagoditev zneska pokojnin, do katerih so pritožniki upravičeni od 1. januarja 2019, ko je začel veljati sklep št. 14/2018 Ufficio di Presidenza della Camera dei deputati (urad predsedstva poslanske zbornice, Italija) z dne 12. julija 2018 (v nadaljevanju: sklep št. 14/2018).

I. Pravni okvir

A. Pravo Unije

1. Poslovnik Parlamenta

2 Člen 25 Poslovnika Evropskega parlamenta v različici, ki se je uporabljala v osmem parlamentarnem obdobju (2014–2019) (v nadaljevanju: Poslovnik Parlamenta), naslovljen „Naloge predsedstva“, je v odstavku 3 določal:

„Finančne, organizacijske in upravne odločitve o zadevah, ki se nanašajo na poslance, sprejema predsedstvo na predlog generalnega sekretarja ali politične skupine.“

3 Ta določba Poslovnika Parlamenta je ostala enaka v različici, ki se uporablja v devetem parlamentarnem obdobju (2019–2024).

2. Pravilnik PEAM

4 Člen 1 Priloge III k pravilniku o povračilu in nadomestilu stroškov poslancem Evropskega parlamenta v različici, ki je veljala do 14. julija 2009 (v nadaljevanju: pravilnik PEAM), je določal:

„1. Vsi poslanci Evropskega parlamenta imajo pravico do starostne pokojnine.

2. Do uvedbe dokončnega sistema pokojninskega zavarovanja Evropskih skupnosti za vse poslance Evropskega parlamenta v primeru, da državni sistem ne predvideva pokojnin, ali v primeru, da višina in/ali pogoji niso enaki tistim, ki veljajo za poslance nacionalnega parlamenta v državi članici, v kateri je bil poslanec izvoljen, bo na prošnjo zadevnega poslanca plačana začasna starostna pokojnina iz proračuna Evropske unije, oddelek Parlament.“

5 Člen 2 Priloge III k pravilniku PEAM je določal:

„1. Višina in pogoji začasne starostne pokojnine so enaki višini in pogojem starostne pokojnine poslancev spodnjega doma parlamenta države članice, v kateri je bil poslanec izvoljen.

2. Poslanec, ki uveljavlja pravico v skladu s členom 1(2), mora plačati v proračun Evropske unije znesek, enak vsoti prispevkov, ki jih v skladu z nacionalnimi predpisi plača poslanec spodnjega doma v državi članici, kjer je bil poslanec izvoljen.“

6 Člen 3(1) in (2) Priloge III k pravilniku PEAM je določal:

„1. Prošnja za vključitev v ta začasni sistem pokojninskega zavarovanja mora biti oddana v dvanajstih mesecih od začetka poslančevega mandata.

Po izteku tega roka bo vključitev v sistem pokojninskega zavarovanja pričela veljati prvi dan v mesecu, v katerem je bila prošnja prejeta.

2. Prošnja za izplačilo pokojnine mora biti vložena v šestih mesecih po nastanku upravičenja.

Po izteku tega roka bo pokojnina izplačana od prvega dne meseca, v katerem je bila prošnja prejeta.“

3. Statut poslancev

7 Člen 25(1) in (2) Sklepa Evropskega parlamenta z dne 28. septembra 2005 o sprejetju statuta poslancev Evropskega parlamenta (2005/684/ES, Euratom) (UL 2005, L 262, str. 1, v nadaljevanju: Statut poslancev), ki je začel veljati 14. julija 2009, določa:

„1. Poslanci, ki so pred začetkom veljavnosti tega statuta že bili v Parlamentu in bili vanj ponovno izvoljeni, se lahko glede plače, začasnega nadomestila in pokojnine odločijo za nacionalno ureditev za celotno obdobje opravljanja funkcije.

2. Ta plačila se krijejo iz proračuna države članice.“

8 Člen 28 Statuta poslancev določa:

„Poslanec v polnem obsegu ohrani pravico do pokojnine, ki jo je pridobil v času veljavnosti tega statuta v skladu s predpisi posamezne države.“

4. Izvedbeni ukrepi

9 V uvodni izjavi 7 Sklepa predsedstva Evropskega parlamenta 2009/C 159/01 z dne 19. maja in 9. julija 2008 „o izvedbenih ukrepih v zvezi s Statutom poslancev Evropskega parlamenta“ (UL 2009, C 159, str. 1), kakor je bil spremenjen s Sklepom predsedstva Evropskega parlamenta 2010/C 340/06 z dne 13. decembra 2010 (UL 2010, C 340, str. 6) (v nadaljevanju: izvedbeni ukrepi), je navedeno:

„[V] prehodnih določbah [je treba] zagotoviti, da osebe, ki so na podlagi pravilnika PEAM upravičene do določenih dajatev, te po načelu [varstva] legitimnih pričakovanj prejemajo tudi po razveljavitvi tega pravilnika. Prav tako je treba zajamčiti spoštovanje pokojninskih pravic, pridobljenih na podlagi pravilnika PEAM pred začetkom veljavnosti statuta [poslancev].“

10 Člen 49(1) izvedbenih ukrepov določa:

Poslanci, ki so svoj mandat opravljali vsaj eno polno leto, so po koncu mandata upravičeni do doživljenjske starostne pokojnine, ki se začne izplačevati prvi dan meseca, ki sledi mesecu, v katerem so dopolnili 63 let.

Nekdanji poslanci ali njihovi zakoniti zastopniki vložijo vlogo za izplačilo starostne pokojnine v šestih mesecih po izpolnitvi pogojev, razen v primerih višje sile. Po tem roku se za datum začetka izplačevanja starostne pokojnine šteje prvi dan meseca, v katerem je bila vloga prejeta.“

11 Izvedbeni ukrepi so v skladu s členom 73 teh ukrepov začeli veljati isti dan kot statut poslancev, to je 14. julija 2009.

12 Člen 74 izvedbenih ukrepov določa, da ob upoštevanju prehodnih določb iz naslova IV, med katerimi je člen 75 teh ukrepov, pravilnik PEAM preneha veljati na dan začetka veljavnosti statuta poslancev.

13 Člen 75 izvedbenih ukrepov določa:

„1. Vdovska in invalidska pokojnina, dodatna invalidska pokojnina za nepreskrbljene otroke in starostna pokojnina, dodeljena v skladu s prilogami I, II in III k pravilniku PEAM, se po določilih teh prilog še naprej izplačuje osebam, ki so bile do nje upravičene pred začetkom veljavnosti statuta [poslancev].

Kadar nekdanji poslanec, ki prejema invalidsko pokojnino, umre po 14. juliju 2009, se vdovska pokojnina izplačuje njegovemu zakonskemu partnerju, stalnemu zunajzakonskemu partnerju ali nepreskrbljenim otrokom v skladu s pogoji iz Priloge I k pravilniku PEAM.

2. Pravice do starostne pokojnine, ki so po določilih prej omenjene Priloge III pridobljene do dneva začetka veljavnosti statuta [poslancev], se ohranijo. Osebe, ki so pridobile pravice v tem pokojninskem sistemu, bodo prejemale pokojnino, izračunano na podlagi njihovih pravic, ki izhajajo iz določil prej omenjene Priloge III, če izpolnjujejo pogoje, ki jih v tej zvezi predvideva nacionalna zakonodaja ustrezne države članice, in če so vložile zahtevek v skladu s členom 3(2) prej omenjene Priloge III.“

B. Italijansko pravo

14 Člen 1, od (1) do (3), sklepa št. 14/2018 določa:

„1. Od 1. januarja 2019 se zneski doživljenjskih rent, neposrednih in izplačljivih preživelim družinskim članom, in pro rata deleža doživljenjske rente v pokojninskih dajatvah, neposrednih in izplačljivih preživelim družinskim članom, katerih pravice so bile pridobljene na podlagi predpisov, ki so veljali 31. decembra 2011, izračunajo v skladu z novimi pogoji, določenimi v tem sklepu.

2. Novi izračun iz prejšnjega odstavka se opravi tako, da se znesek individualnega prispevka pomnoži s pretvorbenim količnikom, ki se nanaša na starost poslanca na datum, ko je pridobil pravico do doživljenjske rente ali pokojninske dajatve pro rata.

3. Uporabijo se pretvorbeni količniki iz preglednice 1, priložene temu sklepu.“

II. Dejansko stanje

15 Dejansko stanje spora je navedeno v točkah od 14 do 23 izpodbijane sodbe. Za namene te pritožbe ga je mogoče povzeti, kot sledi.

16 Vsak od pritožnikov je bodisi nekdanji poslanec Evropskega parlamenta, izvoljen v Italiji, bodisi pravni naslednik takega nekdanjega evropskega poslanca, ki je upravičen do starostne pokojnine ali družinske pokojnine (v nadaljevanju: pokojnina).

17 Parlament je z vključitvijo opombe na pokojninske odrezke za januar 2019 pritožnike obvestil, da bo lahko na podlagi sklepa št. 14/2018 znesek njihove pokojnine spremenjen in da bo morda treba na podlagi tega novega izračuna izterjati neupravičeno izplačane zneske.

18 Parlament je s 1. januarjem 2019 ob uporabi tega sklepa na podlagi člena 2(1) Priloge III k pravilniku PEAM zmanjšal znesek pokojnine pritožnikov.

19 Parlament je z nedatiranim obvestilom, ki ga je vodja oddelka za plače in socialne pravice poslancev pri generalnem direktoratu (GD) Parlamenta za finance (v nadaljevanju: vodja oddelka) priložil pokojninskim odrezkom pritožnikov za februar 2019, zadnjenavedene najprej opozoril, da je njegova parlamentarna pravna služba z mnenjem št. SJ-0836/18 z dne 11. januarja 2019 potrdila samodejno uporabo sklepa št. 14/2018 za njihov položaj (v nadaljevanju: mnenje pravne službe). Dalje, Parlament bo, takoj ko bo od Camera dei deputati (poslanska zbornica, Italija) prejel potrebne informacije, pritožnike uradno obvestil o novem znesku njihove pokojnine in morebitno razliko izterjal v naslednjih 12 mesecih. Nazadnje, pritožnike je obvestil, da bo končni znesek njihove pokojnine določen s formalnim aktom, zoper katerega bo mogoče vložiti pritožbo oziroma ničnostno tožbo.

20 Vodja oddelka je s spornimi odločbami pritožnike na prvem mestu obvestil, da bo znesek njihove pokojnine na podlagi člena 2(1) Priloge III k pravilniku PEAM prilagojen glede na znižanje podobnih pokojnin, ki jih poslanska zbornica v Italiji izplačuje nekdanjim nacionalnim poslancem na podlagi sklepa št. 14/2018. Na drugem mestu, znesek pokojnin pritožnikov bo prilagojen od aprila 2019 z retroaktivnim učinkom od 1. januarja 2019 na podlagi osnutkov določitve novih zneskov pokojnin, poslanih v prilogi k tem odločbam. Na tretjem mestu, v spornih odločbah je bil pritožnikom postavljen 30-dnevni rok za pripombe, ki je začel teči s prejemom teh odločb. Če takih pripomb ni, se učinki navedenih odločb štejejo za dokončne in med drugim vključujejo izterjavo neupravičeno prejetih zneskov za mesece od januarja do marca 2019.

21 Ker nobeden od pritožnikov v tem pritožbenem postopku ni predložil takih pripomb, so učinki spornih odločb zanje postali dokončni ob izteku tega roka.

III. Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

22 Pritožniki so v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 27. junija (zadeve od T-389/19 do T-393/19), 28. junija (zadeve T-397/19, T-407/19, od T-409/19 do T-411/19, T-413/19, T-414/19, T-416/19 in T-417/19), 1. julija (zadeve T-436/19, od T-439/19 do T-442/19 in T-445/19), 2. julija (zadeve T-421/19, T-422/19, sT-425/19, T-426/19 in od T-429/19 do T-431/19) ter 3. julija (zadeve T-418/19, T-420/19, T-448/19 in od T-450/19 do T-453/19) vložili tožbe za razglasitev ničnosti spornih odločb.

23 Pritožniki so v utemeljitev tožb navedli štiri tožbene razloge. Prvi tožbeni razlog se je nanašal na nepristojnost vodje oddelka za sprejetje spornih odločb in na kršitev obveznosti obrazložitve teh odločb. Drugi tožbeni razlog se je nanašal na neobstoj pravne podlage in napačno uporabo člena 75 izvedbenih ukrepov. Tretji tožbeni razlog se je nanašal na napačno uporabo prava pri opredelitvi sklepa št. 14/2018 in na napačno uporabo člena 75(2) izvedbenih ukrepov. V okviru četrtega tožbenega razloga so se pritožniki sklicevali na kršitev načel pravne varnosti, varstva legitimnih pričakovanj, sorazmernosti in enakosti ter na kršitev lastninske pravice.

24 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo tožbo v zadevi T-453/19 zavrglo kot nedopustno, vse tožbene razloge v drugih zadevah pa zavrnilo in s tem torej zavrnilo tožbe v teh zadevah.

IV. Postopek in predlogi strank pred Sodiščem

25 Pritožniki Sodišču predlagajo, naj:

– izpodbijano sodbo razveljavi;

– zadevo Panusa/Parlament (T-453/19) vrne v razsojanje Splošnemu sodišču;

– sporne odločbe, ki se nanašajo na druge pritožnike, razglasi za nične in

– Parlamentu naloži plačilo stroškov pritožbenega postopka in postopka pred Splošnim sodiščem.

26 Parlament Sodišču predlaga, naj:

– pritožbo zavrne in

– pritožnikom naloži plačilo stroškov pritožbenega postopka in postopka pred Splošnim sodiščem.

27 Enrico Falqui je 12. januarja 2022 v okviru postopka v zadevi C-391/21 P v sodnem tajništvu Sodišča vložil kopijo sodbe št. 4/2021 Consiglio di giurisdizione della Camera dei deputati (svet za pravosodje poslanske zbornice, Italija) z dne 23. decembra 2021 (v nadaljevanju: sodba št. 4/2021), s katero je bil sklep št. 14/2018 razglašen za ničen. Ta dokument v tej fazi ni bil vključen v spis.

28 Pritožniki v zadevi Santini in drugi/Parlament (C-198/21 P) so 9. marca 2022 v sodnem tajništvu Sodišča vložili isto sodbo.

29 V obravnavani zadevi ter v zadevah Falqui/Parlament (C-391/21 P) ter Santini in drugi/Parlament (C-198/21 P) je sodno tajništvo 16. marca 2022 strankam v teh zadevah posredovalo ukrep procesnega vodstva, ki sta ga sprejela sodnik poročevalec in generalna pravobranilka na podlagi člena 62 Poslovnika in v skladu s katerim so bile stranke pozvane, naj predložijo vse dokumente, ki bi lahko vplivali na predmet zadeve, ki se nanaša nanje, zlasti sodbo št. 4/2021.

30 Pritožniki v obravnavani zadevi so 25. marca 2022 predložili več dokumentov, vključno s sodbo št. 4/2021. Tudi Parlament je 29. marca 2022 predložil več dokumentov, med drugim sodbo št. 4/2021 in dokument, naslovljen „Nova pravila za izračun pokojnin, ki jih je sprejela italijanska poslanska zbornica“. Ta institucija je Sodišče prav tako obvestila, da bo po prejemu dodatnih pojasnil, ki jih je od poslanske zbornice zahtevala v zvezi s konkretno uporabo teh pravil, opravila nov izračun pokojnin pritožnikov in jim poslala nov osnutek odločbe o določitvi njihovih pokojninskih pravic, v zvezi s katerim bodo imeli možnost predložiti pripombe pred sprejetjem končne odločbe.

31 Parlament je 14. oktobra in 29. novembra 2022 v sodnem tajništvu Sodišča vložil končne odločbe o določitvi novega zneska pokojnin, ki jih je treba pritožnikom izplačevati od novembra 2022 z dolgovanimi zaostalimi zneski (v nadaljevanju: nove odločbe Parlamenta).

32 Predsednik Sodišča je s sklepom z dne 25. oktobra 2022 stranke pozval, naj pojasnijo, ali menijo, na eni strani, da so nove odločbe Parlamenta *ex tunc* nadomestile sporne odločbe, in na drugi strani, da pritožba po sprejetju teh novih odločb ohranja svoj predmet.

33 Parlament je 29. novembra 2022 pojasnil, da meni, da so bile z novimi odločbami Parlamenta sporne odločbe nadomeščene z učinkom *ex tunc*, vendar je pritožba ohranila svoj predmet. Bilo naj bi namreč v interesu strank in učinkovitega izvajanja sodne oblasti, če bi Sodišče odločilo o utemeljenosti pritožbe, da se zagotovi jasnost glede vprašanja, ali je bilo v izpodbijani sodbi napačno uporabljeno pravo in ali lahko Parlament na podlagi člena 2(1) Priloge III k pravilniku PEAM ponovno izračuna pokojnine pritožnikov v primeru spremembe veljavnih nacionalnih predpisov.

34 Pritožniki so v dopisu, vloženem 30. novembra 2022, navedli, da nove odločbe Parlamenta po njihovem mnenju pomenijo zgolj spremembo spornih odločb.

35 Parlament naj bi se namreč pri tem novem izračunu še naprej skliceval na nacionalna pravila, ne glede na njihovo vsebino, in na podlagi svoje razlage člena 75 izvedbenih ukrepov v povezavi s členom 2(1) Priloge III k pravilniku PEAM (v nadaljevanju: notranja pravila Parlamenta) samodejno uporabil nacionalne sklepe.

36 Pritožniki so na podlagi tega na eni strani sklepali, da nove odločbe Parlamenta ostajajo po svoji naravi vsaj v veliki meri enake spornim odločbam. Na drugi strani naj bi zaradi sprejetja novih odločb Parlamenta prišlo do nenehnega kršenja načela pravne varnosti, načela varstva legitimnih pričakovanj in pridobljenih pravic ter načela sorazmernosti, kot so bili navedeni pred Splošnim sodiščem in v fazi te pritožbe. Z drugimi besedami, čeprav je bil za nekatere od pritožnikov učinek novih odločb Parlamenta ponovna vzpostavitev zneska njihove pokojnine na znesek, ki so ga prejemali pred začetkom veljavnosti spornih odločb, naj bi bila napačna uporaba prava Parlamenta še vedno podana, in sicer v obliki neobstoja preiskave in napačne uporabe splošnih načel prava Unije, kar naj bi v nekaterih primerih privedlo do nadaljnjega nezakonitega nižanja teh zneskov.

37 Poleg tega pritožniki menijo, da z novimi odločbami Parlamenta ni mogoče *ex tunc* nadomestiti spornih odločb, razen glede zneska pokojnin, ki velja od 1. januarja 2019. Novi izračuni naj bi se še vedno opravljali na nezakoniti podlagi. Nazadnje, pritožniki trdijo, da vodja oddelka ni bil pristojen za sprejetje novih odločb Parlamenta, saj ne gre za organ, ki bi bil pristojen za sprejemanje aktov, ki presegajo redno upravljanje.

V. Pritožba

38 Pritožniki v utemeljitev pritožbe navajajo tri razloge, v okviru katerih v bistvu izpodbijajo to, da je Splošno sodišče potrdilo utemeljenost razlage notranjih pravil Parlamenta, na podlagi katere je ta institucija uporabila sklep št. 14/2018, da bi spremenila znesek njihove pokojnine. Prvi del prvega pritožbenega razloga se nanaša na napačno razlago člena 75 izvedbenih ukrepov, njegov drugi del pa na kršitev načel pravne varnosti in varstva legitimnih pričakovanj ter lastninske pravice, določene v členu 17 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina). Prvi del drugega pritožbenega razloga se nanaša na napačno razlago členov 74 in 75 Izvedbenih ukrepov, v skladu s katero so bile določbe Priloge III k pravilniku PEAM lahko pravna podlaga spornih odločb; njegov drugi del se nanaša na kršitev člena 25(3) Poslovnika Parlamenta, ki jo je storilo Splošno sodišče, ker je napačno presodilo, da je bil vodja oddelka pristojen za sprejetje teh

odločb, tretji del pa na kršitev člena 296 PDEU, ker je Splošno sodišče napačno presodilo, da so navedene odločbe pravno zadostno obrazložene. Tretji pritožbeni razlog zadeva le I. Panuso in se nanaša na to, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo pri presoji njenega pravnega interesa.

A. Uvodne ugotovitve v zvezi z nadaljnjim obstojem pravnega interesa pritožnikov

39 Iz točke 31 te sodbe je razvidno, da je namen novih odločb Parlamenta, ki so bile sprejete med postopkom pred Sodiščem, določiti nov znesek pokojnin, ki so se pritožnikom izplačevale od novembra 2022, skupaj z dolgovanimi zaostalimi zneski.

40 V zvezi s tem je treba opozoriti, da morata v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča tako predmet spora kot pravni interes obstajati do razglasitve sodne odločbe, sicer se postopek ustavi, kar pomeni, da mora obstajati možnost, da ima stranka, ki vloži pritožbo, od izida te pritožbe korist (sodba z dne 4. septembra 2018, ClientEarth/Komisija, C-57/16 P, EU:C:2018:660, točka 43 in navedena sodna praksa).

41 Vendar pravni interes tožeče stranke ne preneha nujno zato, ker akt, ki ga ta stranka izpodbija, med postopkom neha učinkovati (glej v tem smislu sodbo z dne 28. maja 2013, Abdulrahim/Svet in Komisija, C-239/12 P, EU:C:2013:331, točka 62).

42 V nekaterih okoliščinah tožeča stranka lahko ohrani interes za vložitev predloga za razglasitev ničnosti akta, ki je bil razveljavljen med postopkom, zato da bi avtor izpodbijanega akta v prihodnje sprejel ustrezne popravke in da bi se tako preprečila nevarnost ponovitve nezakonitosti, ki jo izpodbijani akt domnevno vsebuje (sodba z dne 6. septembra 2018, Bank Mellat/Svet, C-430/16 P, EU:C:2018:668, točka 64 in navedena sodna praksa).

43 V obravnavanem primeru iz odgovora Parlamenta z dne 29. novembra 2022, povzetega v točki 33 te sodbe, nedvoumno izhaja, da želi ta institucija tudi v prihodnje na novo izračunati pokojnine nekdanjih evropskih poslancev v primeru spremembe nacionalnih predpisov, navedenih v členu 2(1) Priloge III k pravilniku PEAM (v nadaljevanju: dinamična ureditev).

44 Čeprav je Parlament sporne odločbe nadomestil z novimi odločbami, ostaja dejstvo, da vse te odločbe temeljijo na razlagi notranjih pravil Parlamenta, v skladu s katero mora Parlament dinamično ureditev uporabljati za nekdanje evropske poslance, upravičene do starostne pokojnine, in za osebe, upravičene do družinske pokojnine, ki tako kot pritožniki spadajo na področje uporabe prilog k pravilniku PEAM (v nadaljevanju: zadevni nekdanji evropski poslanci).

45 Pritožniki pa v okviru tega pritožbenega postopka izpodbijajo prav to razlago. Iz tega izhaja, da pritožniki kljub nadomestitvi *ex tunc* spornih odločb ohranijo interes za to, da se ugotovi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je potrdilo utemeljenost te razlage, ki jo lahko Parlament v prihodnje uporabi pri sprejemanju odločb, podobnih spornim odločbam ali novim odločbam Parlamenta, tako da ne obstaja le nevarnost ponovitve zatrjevane nezakonitosti v smislu sodne prakse, navedene v točki 42 te sodbe, temveč tudi nevarnost, da bo Splošno sodišče v primeru ničnostne tožbe zoper take podobne odločbe znova storilo domnevne napake pri uporabi prava, zaradi katerih je potrdilo utemeljenost navedene razlage.

46 Poleg tega iz novih odločb izhaja, da Parlament še vedno meni, da je vodja oddelka pooblaščen za sprejemanje odločb o spremembi zneska pokojnin v primeru spremembe v nacionalnih predpisih in da ni nujno, da te odločbe vsebujejo obrazložitev glede njihove skladnosti s pravom Unije.

47 Iz tega sledi, da je treba šteti, da pritožniki ohranijo pravni interes pred Sodiščem v delu, v katerem je ta pritožba uperjena zoper obrazložitev izpodbijane sodbe, ki je bila nujna podlaga za presojo Splošnega sodišča, v skladu s katero, prvič, iz notranjih pravil Parlamenta izhaja, da mora Parlament za zadevne nekdanje evropske poslance uporabiti dinamično ureditev, drugič, da je vodja oddelka pristojen za sprejemanje odločb o spremembi zneska pokojnin teh nekdanjih poslancev, in tretjič, da Parlamentu v takih odločbah ni treba navesti razlogov, ki utemeljujejo njihovo skladnost s pravom Unije.

B. Prvi pritožbeni razlog

1. Trditve strank

48 Prvi pritožbeni razlog je sestavljen iz dveh delov.

49 Pritožniki v okviru prvega dela Splošnemu sodišču očitajo, da je v točkah od 142 do 145, 147, 156, 159, 160 in 162 izpodbijane sodbe ugotovilo, da s spornimi odločbami niso bile kršene pridobljene pravice pritožnikov do prejemanja pokojnine, pri čemer se je oprlo zlasti na napačno razlikovanje med znižanjem zneska pokojnine in posegom v take pridobljene pravice.

50 Taka ugotovitev naj bi zahtevala, da se podrobno navedejo okoliščine, v katerih znižanje zneska pokojnine, ki nekdanjim evropskim poslancem pripada na podlagi prava Unije, ne posega v pridobljeno pravico do prejemanja te pokojnine. Sicer naj bi bila ta ugotovitev samovoljna, ker naj Splošno sodišče na eni strani ne bi preverilo, ali je ob upoštevanju konkretnih položajev šlo za to ali ne, in na drugi strani ne bi navedlo objektivnih, vnaprej določenih in nediskriminatornih meril, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti, v katerih primerih zmanjšanja je bila pravica nekdanjih evropskih poslancev do pokojnine kršena.

51 Poleg tega naj Splošno sodišče ne bi razlikovalo med odstavkoma 1 in 2 člena 75 izvedbenih ukrepov. Zavrnilo pa naj bi tezo o dokončni določitvi pokojnine, pridobljene ob razveljavitvi pravilnika PEAM, tako za položaje iz člena 75(1) izvedbenih ukrepov kot za položaje iz člena 75(2) teh ukrepov.

52 Po mnenju pritožnikov pravica do pokojnine nekdanjega evropskega poslanca nastane ob prenehanju njegove funkcije, če je prispevke plačeval vsaj pet let. Da bi zadevna oseba lahko uveljavljala to pravico, naj bi morala doseči upokojitveno starost, ki jo določa zakonodaja države članice, v kateri je bila izvoljena, zahtevek za izplačilo pokojnine pa naj bi moral biti vložen v skladu s členom 3(2) Priloge III k pravilniku PEAM. Tako naj bi se kršitev pokojninskih pravic, ki je razvidna iz spornih odločb, s katerimi naj bi bile kršene izterljive pravice, nanašala na oba položaja iz člena 75 izvedbenih ukrepov, zlasti na položaj iz odstavka 1 tega člena.

53 V obravnavanem primeru naj s spornimi odločbami ne bi bil spremenjen le znesek pokojnine pritožnikov, ampak tudi metoda izračuna tega zneska. Način izračuna, ki temelji na prejemkih v času mandata zadevnega evropskega poslanca, naj bi bil namreč retroaktivno nadomeščen z načinom, ki temelji na prispevkih, ki jih je ta plačeval. Novi izračun zneska pokojnine pritožnikov naj se ne bi nanašal na zneske, dolgovane od začetka veljavnosti sklepa št. 14/2018, temveč *ab initio*, in sicer na pokojnino, dolgovano nekdanjemu evropskemu poslancu, izvoljenemu v Italiji, odkar se je upokojil. Poleg tega naj bi bil nov izračun opravljen, kot da bi vsi

nekdanji evropski poslanci med mandatom plačevali prispevke na podlagi enake stopnje, določene s sklepom št. 14/2018, s čimer naj bi bili pritožniki, ki so plačevale prispevke po višji stopnji, prikrajšani.

54 Podredno, in sicer v primeru, da bi se uporabljalo razlikovanje med pravico do pokojnine in pravico do pokojninskega prejemka, pritožniki trdijo, da iz člena 75 izvedbenih ukrepov izhaja, da nimajo le pravice do pokojnine, temveč tudi pravico do prejemanja fiksnega zneska pokojnine, ki ustreza tistemu, ki so ga lahko pričakovali, ko so se odločili vplačevati prispevke v pokojninski sistem, določen s pravilnikom PEAM, oziroma vsaj od začetka veljavnosti Statuta poslancev, v nasprotju s tem, kar je Splošno sodišče ugotovilo v točki 143 izpodbijane sodbe.

55 Sporne odločbe naj bi povzročile neravnovesje v škodo pritožnikov, ker naj plačani prispevki takrat ne bi imeli nobenega vpliva na pridobitev pravice do pokojnine. To neravnovesje naj bi bilo še toliko očitnejše v primeru pritožnikov, ki so s tem, da so izvršili le del celotnega mandata evropskega poslanca, ker so ga skrajšali oziroma so ga nastopili med parlamentarnim obdobjem, plačevali dodatne prispevke tudi za kritje let, v katerih niso vplačevali prispevkov, da bi lahko uveljavljali pravico do pokojnine na podlagi pravilnika PEAM.

56 Pritožniki v okviru drugega dela prvega pritožbenega razloga trdijo, da zavrnitev njihovih trditev v zvezi s kršitvijo načel pravne varnosti in varstva legitimnih pričakovanj ter lastninske pravice iz člena 17 Listine v točkah 204, 211 in 236 izpodbijane sodbe temelji na razlogovanju, ki je v nasprotju s tema splošnima načeloma prava Unije in s to temeljno pravico, zagotovljeno z Listino.

57 Prvič, z določitvijo pokojninskih pravic na podlagi novih pravil naj bi bilo kršeno načelo pravne varnosti, ki v skladu s smislom člena 28 Statuta poslancev in člena 75 izvedbenih ukrepov nasprotuje posegu v pridobljene pravice.

58 Drugič, s takim izračunom naj bi bilo kršeno načelo varstva legitimnih pričakovanj, ker to načelo ne omogoča spreminjanja pravil za izračun pokojnine, h katerim so pritožniki prostovoljno pristopili.

59 Poleg tega naj Splošno sodišče v točki 202 izpodbijane sodbe ne bi upoštevalo dejstva, da je Parlament pritožnike o možnosti, da bo zanje uporabljen sklep št. 14/2018, obvestil šele januarja 2019, torej po datumu, ko bi se moralo uporabiti znižanje zneska njihove pokojnine, povzročeno s tem sklepom, to je 1. januarja 2019.

60 Tretjič, pritožniki trdijo, da je Splošno sodišče kršilo lastninsko pravico iz člena 17 Listine.

61 Na prvem mestu, Splošno sodišče naj bi v točki 222 izpodbijane sodbe razlikovalo med poseganjem v pravico do pokojnine in zgolj prilagoditvijo zneska pokojnine. Vendar naj Splošno sodišče ne bi navedlo, kje je meja, prek katere sprememba zneska pokojnine ne spoštuje več bistvene vsebine lastninske pravice in povzroči kršitev pravice do pokojnine kot take.

62 Na drugem mestu, Splošno sodišče naj bi v točki 228 izpodbijane sodbe s tem, da se je oprlo na vsebino sklepa št. 14/2018, napačno ugotovilo, da je bil cilj znižanja zneska pokojnin pritožnikov prilagoditi znesek pokojnin, ki se izplačujejo vsem nekdanjim evropskim poslancem, po metodi izračuna prispevkov.

63 Po mnenju pritožnikov je to razlogovanje Splošnega sodišča krožno. Oprlo naj bi se namreč na določbe italijanskega prava, in ne na cilj v splošnem interesu, ki ga priznava pravni red Unije. Splošno sodišče pa naj bi moralo preučiti, ali je Parlament ustrezno preveril, ali je bila prilagoditev pokojnine nekdanjih evropskih poslancev, izvoljenih v Italiji, v skladu s pravom Unije, zlasti glede na cilj v splošnem interesu, ki ga priznava pravni red Unije.

64 Poleg tega naj bi bila z navedenim razlogovanjem izkrivljena metoda izračuna zneska pokojnin iz sklepa št. 14/2018, za katero ni mogoče šteti, da je prispevnega značaja, saj naj ne bi temeljila na individualni stopnji prispevkov, vplačanih v proračun Unije, temveč na enaki stopnji za vse zadevne nekdanje evropske poslance. Tako naj bi nekdanji evropski poslanec, ki bi v času svojega mandata plačeval prispevke, izračunane po stopnji, ki je višja od te enake stopnje, izgubil upravičenost do dela prispevkov, ki presega navedeno stopnjo. Zato naj z metodo izračuna zneska pokojnin, uvedeno s sklepom št. 14/2018, ne bi bil dokazan le poseg v lastninsko pravico, ampak tudi v načelo sorazmernosti, ker naj bi ta metoda temeljila na neindividualizirani stopnji prispevkov.

65 Ta kršitev načela sorazmernosti glede na navedeno utemeljitev naj bi bila še toliko očitnejša, če se upošteva, da je bil pokojninski sistem na podlagi plačevanja prispevkov v Italiji prvič uveden 1. januarja 1996 in je bil 1. januarja 2012 razširjen na večino delavcev. Nasprotno pa naj bi bil s spornimi odločbami sistem na podlagi plačevanja prispevkov pritožnikom naložen za obdobje plačevanja prispevkov precej pred letom 1995, ko ta sistem plačevanja prispevkov v Italiji ni obstajal za nikogar.

66 Parlament trdi, da je treba prvi pritožbeni razlog zavreči kot delno nedopusten in zavrniti kot delno neutemeljen.

2. Presoja Sodišča

a) Uvodne ugotovitve

67 Pritožniki v okviru prvega dela prvega pritožbenega razloga ob opiranju na člen 75 izvedbenih ukrepov trdijo, da dinamična ureditev posega v pridobljene pravice do prejemanja pokojnine.

68 Pritožniki s takim očitkom torej v bistvu izpodbijajo utemeljenost razlage notranjih pravil Parlamenta, v skladu s katero mora ta za zadevne nekdanje evropske poslance uporabiti dinamično ureditev.

69 Enako velja za drugi del tega pritožbenega razloga v delu, v katerem pritožniki z njim trdijo, da uporaba novih pravil za izračun zneska njihove pokojnine ni v skladu niti z načelom pravne varnosti, ker ta nova pravila posegajo v pridobljene pravice do prejemanja pokojnine, niti z načelom varstva legitimnih pričakovanj, saj to načelo nasprotuje kakršnemu koli znižanju zneska pokojnine, ki jo pritožniki po svojih pričakovanjih lahko zahtevajo na podlagi prostovoljne vključitve v pokojninski sistem, uveden s členom 2(1) Priloge III k pravilniku PEAM.

70 Nasprotno pa pritožniki – kolikor s tem drugim delom Splošnemu sodišču očitajo, da ni upoštevalo dejstva, da jih je Parlament prepozno obvestil o morebitni uporabi sklepa št. 14/2018 – ne grajajo obrazložitve izpodbijane sodbe, ki je nujna podlaga za eno od ugotovitev Splošnega sodišča iz točke 47 te sodbe. Ta trditev se namreč nanaša na posebno okoliščino v zvezi s sprejetjem spornih odločb.

71 Ker pritožniki – še vedno z navedenim drugim delom – Splošnemu sodišču očitajo, da skladnosti spornih odločb z lastninsko pravico, določeno v Listini, ni presojalo glede na cilj, ki ga priznava pravo Unije, temveč glede na cilj, ki se uresničuje s sklepom št. 14/2018, je treba navesti, da se v okviru tega dela v bistvu izpodbija skladnost razlage notranjih pravil Parlamenta, po kateri mora ta institucija za zadevne nekdanje evropske poslance uporabiti dinamično ureditev, s pravom Unije.

72 Pritožniki pa ne izpodbijajo utemeljenosti razlage notranjih pravil Parlamenta, ko Splošnemu sodišču očitajo, prvič, da ni določilo, kje je meja, prek katere sprememba zneska pokojnine ne spoštuje več bistvene vsebine lastninske pravice in povzroči kršitev pravice do pokojnine kot take, in drugič, da je izkrivilo metodo izračuna pokojnin, določeno v sklepu št. 14/2018. Ker pritožniki s takimi trditvami ne grajajo obrazložitve izpodbijane sodbe, ki je nujna podlaga za eno od ugotovitev Splošnega sodišča iz točke 47 te sodbe, jih ni treba preučiti.

73 Enako velja za trditve v zvezi s kršitvijo načela sorazmernosti, s katerimi pritožniki trdijo, da sklep št. 14/2018 ni v skladu s tem načelom, prvič, zaradi metode za izračun pokojnin iz tega sklepa, in drugič, zaradi zgodovinskega okvira, v katerega je umeščen navedeni sklep.

b) Vsebinska presoja

1) Zatrjevana kršitev notranjih pravil Parlamenta

74 Pritožniki Splošnemu sodišču v bistvu očitajo, da je v točki 163 izpodbijane sodbe na podlagi razlogov, navedenih v točkah od 142 do 145, 147, 156, 159, 160 in 162 te sodbe, razsodilo, da se je Parlament pri uporabi dinamične ureditve za zadevne nekdanje evropske poslance lahko upravičeno oprl na svoja notranja pravila.

75 Najprej je treba poudariti, da so v skladu s členom 2(1) Priloge III k pravilniku PEAM „[v]išina in pogoji začasne starostne pokojnine […] enaki višini in pogojem starostne pokojnine poslancev spodnjega doma parlamenta države članice, v kateri je bil poslanec izvoljen“.

76 Kot je Splošno sodišče v bistvu navedlo v točki 139 izpodbijane sodbe, je iz besedila „[v]išina in pogoji začasne starostne pokojnine so enaki“ razvidno, da mora Parlament za zadevne nekdanje evropske poslance uporabiti pravila za izračun pokojnin, kot se uporabljajo za člane parlamenta države članice, v kateri so bili ti nekdanji evropski poslanci izvoljeni. Povedano drugače, ta institucija mora za zadevne nekdanje evropske poslance uporabiti dinamično ureditev.

77 Ta razlaga člena 2(1) Priloge III k pravilniku PEAM je v skladu s ciljem te določbe, kot izhaja iz člena 1(2) te priloge.

78 V skladu z zadnjenavedeno določbo so namreč do pokojnine iz člena 2(1) navedene priloge upravičeni le nekdanji evropski poslanci, katerih pokojninski sistem države članice, v kateri so bili izvoljeni, ne določa pokojnine oziroma katerih višina in/ali način izračuna pokojnine, do katere so upravičeni, nista enaka tistima, ki se uporabljata za poslance nacionalnega parlamenta.

79 Zato je cilj člena 2(1) Priloge III k pravilniku PEAM nekdanjim evropskim poslancem, ki so v položaju iz člena 1(2) te priloge, predvsem omogočiti, da se jih obravnava enako kot evropske poslance, katerih nacionalni pokojninski sistem je določal pravico do pokojnine v višini in/ali z načinom izračuna, enaka tistima, ki sta se uporabljala za poslance njihovega nacionalnega parlamenta.

80 Posledica razlage te določbe v smislu, da Parlamentu nalaga, da za zadevne nekdanje evropske poslance uporabi dinamično ureditev, je torej, da za zadevne nekdanje evropske poslance enako kot za te druge nekdanje evropske poslance veljajo spremembe pravil za izračun zneska pokojnin članov njihovega nacionalnega parlamenta.

81 Ta ureditev, ki temelji na Prilogi III k pravilniku PEAM, je bila na podlagi člena 75 izvedbenih ukrepov po začetku veljavnosti Statuta poslancev ohranjena, zlasti kar zadeva pokojnine nekdanjih evropskih poslancev.

82 Res je, da člen 74 izvedbenih ukrepov določa, da pravilnik PEAM preneha veljati na dan začetka veljavnosti statuta poslancev. V zvezi s tem je Splošno sodišče v točki 153 izpodbijane sodbe pravilno navedlo, da sta bila s Statutom poslancev in izvedbenimi ukrepi uvedena dva zaporedna pokojninska sistema, ki vključujeta dve vrsti pokojninskih pravic, in sicer, prvič, pokojninske pravice, pridobljene do 14. julija 2009, ko je začel veljati navedeni statut, na podlagi notranjih pravil Parlamenta, in drugič, pravice do starostne pokojnine, pridobljene po tem datumu, na podlagi člena 49 izvedbenih ukrepov.

83 Vendar, kot je izrecno navedeno v členu 74 izvedbenih ukrepov, to prenehanje veljavnosti pravilnika PEAM ne posega v prehodne določbe iz naslova IV teh ukrepov. Med temi prehodnimi določbami je člen 75 navedenih ukrepov.

84 Kot je Splošno sodišče ugotovilo v točkah 145 in 153 izpodbijane sodbe, se člen 75(1) izvedbenih ukrepov uporablja za nekdanje evropske poslance, med katerimi so nekateri pritožniki, ki so v proračun Unije vplačevali prispevke na podlagi člena 2(2) Priloge III k pravilniku PEAM in so na podlagi te priloge začeli prejemati pokojnino pred začetkom veljavnosti Statuta poslancev, medtem ko se člen 75(2) izvedbenih ukrepov uporablja za nekdanje evropske poslance, med katerimi so nekateri drugi pritožniki, ki so sicer tudi sami plačevali take prispevke, vendar na dan začetka veljavnosti Statuta poslancev še niso začeli prejemati starostne pokojnine.

85 Po eni strani se namreč v skladu s členom 75(1) izvedbenih ukrepov pokojnine, dodeljene na podlagi Priloge III k pravilniku PEAM, v skladu s to prilogo še naprej izplačujejo osebam, ki so bile upravičene do teh prejemkov pred datumom začetka veljavnosti Statuta poslancev.

86 Kot je Splošno sodišče pravilno navedlo v točki 140 izpodbijane sodbe, je treba iz besedila te določbe in, natančneje, iz zavezujoče narave formulacije „po določilih [Priloge III k pravilniku PEAM] še naprej izplačuje“ ter iz uporabe sedanjika v povednem naklonu v tej formulaciji sklepati, da se dinamična ureditev za zadevne nekdanje evropske poslance po začetku veljavnosti Statuta poslancev še naprej uporablja.

87 Po drugi strani je iz prvega stavka člena 75(2) izvedbenih ukrepov razvidno, da se „[p]ravice do starostne pokojnine, ki so po določilih [Priloge III k pravilniku PEAM] pridobljene do dneva začetka veljavnosti statuta [poslancev], […] ohranijo“, iz drugega stavka te določbe pa, da so „[o]sebe, ki so pridobile pravice [na podlagi Priloge III k pravilniku PEAM], bodo prejemale

pokojnino, izračunano na podlagi njihovih pravic, ki izhajajo iz določil [te priloge], če izpolnjujejo pogoje, ki jih v tej zvezi predvideva nacionalna zakonodaja ustrezne države članice, in če so vložile zahtevek v skladu s členom 3(2) prej omenjene Priloge III“.

88 Ker člen 75(2), drugi stavek, izvedbenih ukrepov določa pogoje, ki jih morajo nekdanji evropski poslanci izpolnjevati, da bi bili upravičeni do pokojnine, izračunane na podlagi njihovih pravic, pridobljenih na podlagi Priloge III k pravilniku PEAM, se ta določba ne uporablja za nekdanje evropske poslance, ki so začeli prejemati pokojnino na podlagi te priloge pred začetkom veljavnosti Statuta poslancev.

89 Poleg tega, v delu, v katerem drugi stavek člena 75(2) izvedbenih ukrepov določa, da so zadevni nekdanji evropski poslanci upravičeni do starostne pokojnine v skladu s Prilogo III k pravilniku PEAM na podlagi pridobljenih pravic, je treba pojem „[pridobljene] pravice do starostne pokojnine“ v smislu tega člena 75(2) – kot je Splošno sodišče v bistvu pravilno poudarilo v točkah 143 in 151 izpodbijane sodbe – razumeti tako, da se nanaša na pokojninske pravice, ki izhajajo iz prispevkov, ki jih je vsak od zadevnih nekdanjih evropskih poslancev plačal individualno, in ki pomenijo osnovo za izračun starostne pokojnine, ki jim je dodeljena na podlagi člena 2(1) Priloge III k pravilniku PEAM. Tega pojma torej ni mogoče razumeti tako, da se nanaša na domnevno pravico do prejemanja fiksnega in nespremenljivega zneska pokojnine, izračunanega na podlagi nacionalnih pravil, ki so veljala ob začetku veljavnosti Statuta poslancev ali ob vključitvi v sistem, uveden s to določbo.

90 V nasprotju s tem, kar trdijo pritožniki, Splošno sodišče torej prav tako ni napačno uporabilo prava s tem, da je v točki 142 izpodbijane sodbe ugotovilo, da znižanje zneska pokojnine zadevnih nekdanjih evropskih poslancev ne posega v njihove „pridobljene pravice do starostne pokojnine“ v smislu notranjih pravil Parlamenta, ker jim ta zagotavljajo zgolj pravico, da se znesek njihove pokojnine določi v skladu z dinamično ureditvijo.

91 Zato iz besedila, sobesedila in namena notranjih pravil Parlamenta izhaja, da Splošno sodišče v točki 163 izpodbijane sodbe nikakor ni napačno uporabilo prava, ko je presodilo, da se je Parlament pri uporabi dinamične ureditve za zadevne nekdanje evropske poslance lahko upravičeno oprl na svoja notranja pravila.

2) Zatrjevana kršitev načel varstva legitimnih pričakovanj in pravne varnosti ter lastninske pravice iz člena 17 Listine

92 Pritožniki trdijo, da je razlaga notranjih pravil Parlamenta, ki jo je podalo Splošno sodišče, v nasprotju z načeloma varstva legitimnih pričakovanj in pravne varnosti ter lastninsko pravico iz člena 17 Listine.

93 V skladu s splošnim načelom razlage se akt Unije, kolikor je le mogoče, razlaga tako, da se ne vzbuja dvom o njegovi veljavnosti, in v skladu z vsem primarnim pravom ter predvsem z določbami Listine. Tako je treba, kadar se določba sekundarnega prava Unije lahko razlaga na več načinov, dati prednost tisti razlagi, na podlagi katere je določba skladna s primarnim pravom, ne pa tisti, ki bi pripeljala do ugotovitve njene nezdružljivosti s tem pravom (sodba z dne 21. junija 2022, Ligue des droits humains, C-817/19, EU:C:2022:491, točka 86 in navedena sodna praksa).

94 Najprej, v zvezi z načelom varstva legitimnih pričakovanj pritožniki trdijo, da jim dejstvo, da so se prostovoljno vključili v pokojninski sistem, uveden s členom 2(1) Priloge III k pravilniku PEAM, na podlagi tega načela zagotavlja, da se znesek njihove pokojnine izračuna v skladu s pravili, ki so veljala ob njihovi vključitvi v ta sistem.

95 V skladu s sodno prakso Sodišča se nihče ne more uspešno sklicevati na kršitev navedenega načela, kadar ni natančnih zagotovil, ki bi mu jih dala uprava. Možnost sklicevanja na načelo varstva legitimnih pričakovanj se torej razteza na vsako osebo, pri kateri je institucija ustvarila utemeljena pričakovanja. S tega vidika so zagotovila, ki lahko – ne glede na obliko, v kateri so bila sporočena – vzbudijo takšna pričakovanja, natančne, brezpogojne in usklajene informacije iz pooblaščenih in zanesljivih virov (glej v tem smislu sodbo z dne 23. januarja 2019, Deza/ECHA, C-419/17 P, EU:C:2019:52, točki 69 in 70 ter navedena sodna praksa).

96 Nasprotno pa se razumna in preudarna oseba, kadar lahko predvidi sprejetje ukrepa Unije, ki lahko posega v njene interese, v primeru sprejetja tega ukrepa ne more sklicevati na načelo varstva legitimnih pričakovanj (glej v tem smislu sodbo z dne 23. januarja 2019, Deza/ECHA, C-419/17 P, EU:C:2019:52, točka 71 in navedena sodna praksa).

97 Dejstvo, da se je nekdanji evropski poslanec prostovoljno vključil v pokojninski sistem, uveden s členom 2(1) Priloge III k pravilniku PEAM, pa mu ob vključitvi v ta sistem ni dalo pravice do prejemanja predvidljivega, fiksnega in nespremenljivega zneska starostne pokojnine. Kot je namreč Splošno sodišče pravilno presodilo v točkah 208 in 209 izpodbijane sodbe, ki ju pritožniki v okviru pritožbe niso grajali, je bilo edino natančno in brezpogojno zagotovilo, ki ga je Parlament lahko dal, to, da bodo zadevni nekdanji evropski poslanci na podlagi notranjih pravil Parlamenta prejemali starostno pokojnino, katere višina in način izračuna bosta enaka tistima, ki sta se uporabljala za člane parlamenta države članice, v kateri so bili izvoljeni, v skladu z dinamično ureditvijo.

98 Iz tega sledi, da je razlaga notranjih pravil Parlamenta, v skladu s katero mora ta uporabiti to ureditev, združljiva z načelom varstva legitimnih pričakovanj.

99 Dalje, v zvezi z lastninsko pravico pritožniki trdijo, da je Splošno sodišče v točki 228 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo, ko je skladnost spornih odločb z lastninsko pravico preučilo glede na cilj sklepa št. 14/2018, in ne glede na cilj, ki ga priznava pravo Unije.

100 Spomniti je treba, da je Splošno sodišče v točki 219 izpodbijane sodbe presodilo, da sporne odločbe sicer ne pomenijo popolnega odvzema pokojnin pritožnikov, vendar ostaja dejstvo, da zmanjšujejo njihov znesek in tako omejujejo njihovo lastninsko pravico.

101 Splošno sodišče je nato v točkah od 220 do 235 izpodbijane sodbe preučilo, ali ta omejitev izpolnjuje zahteve iz člena 52(1) Listine, na katere je bilo opozorjeno v točki 213 te sodbe. V zvezi s tem je Splošno sodišče v točki 227 navedene sodbe razsodilo, da presoje cilja v splošnem interesu, ki se uresničuje s spornimi odločbami, ni mogoče opraviti brez upoštevanja ciljev, na podlagi katerih je bil sprejet sklep št. 14/2018. Zato je Splošno sodišče po preučitvi skladnosti teh odločb z lastninsko pravico, ki jo je opravilo v točkah od 228 do 234 iste sodbe ob upoštevanju teh ciljev, v njeni točki 236 odločilo, da je treba očitek, ki se je nanašal na kršitev lastninske pravice, zavrniti.

102 Iz sodne prakse Sodišča izhaja, da je treba obseg te pravice v skladu s členom 52(3) Listine določiti ob upoštevanju člena 1 Dodatnega protokola št. 1 k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisanega 20. marca 1952 v Parizu, ki zagotavlja navedeno pravico (glej v tem smislu sodbo z dne 13. junija 2017, Florescu in drugi, C-258/14, EU:C:2017:448, točka 49).

103 Iz sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice izhaja, da so pravice, ki temeljijo na plačilu prispevkov za socialno varnost, premoženjske pravice za namen tega člena 1 (sodba z dne 13. junija 2017, Florescu in drugi, C-258/14, EU:C:2017:448, točka 50).

104 Poleg tega znižanje zneska starostne pokojnine, ki lahko vpliva na kakovost življenja zadevne osebe, pomeni omejitev njene lastninske pravice (glej v tem smislu sodbo ESČP z dne 1. septembra 2015, Da Silva Carvalho Rico proti Portugalski, CE:ECHR:2015:0901DEC001334114, točka 33).

105 Ker lahko razlaga notranjih pravil Parlamenta, v skladu s katero mora ta za zadevne nekdanje evropske poslance uporabiti dinamično ureditev, pripelje do takega znižanja zneska pokojnine, lahko ta razlaga vodi do omejitve lastninske pravice, določene v členu 17 Listine.

106 Vendar lastninska pravica ni absolutna in njeno izvajanje je torej lahko predmet omejitev, zlasti če so te omejitve upravičene s cilji v splošnem interesu, ki jim sledi Unija (glej v tem smislu sodbo z dne 13. junija 2017, Florescu in drugi, C-258/14, EU:C:2017:448, točka 51 in navedena sodna praksa).

107 V skladu s členom 52(1) Listine je namreč kakršno koli omejevanje lastninske pravice, določene v členu 17 Listine, združljivo z zadnjenavedeno določbo, če je predpisano z zakonom, če spoštuje bistveno vsebino lastninske pravice in če je ob upoštevanju načela sorazmernosti potrebno in dejansko ustreza ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija, ali če je potrebno zaradi zaščite pravic in svoboščin drugih.

108 V zvezi s tem je treba na prvem mestu opozoriti, da zahteva, da mora biti kakršno koli omejevanje uresničevanja temeljnih pravic predpisano z zakonom, pomeni, da mora biti v aktu, ki omogoča poseganje v te pravice, opredeljen obseg omejitve uresničevanja zadevne pravice, pri čemer je treba po eni strani pojasniti, da ta zahteva ne izključuje možnosti, da je zadevna omejitev oblikovana dovolj ohlapno, da se lahko prilagodi različnim primerom in spremembam položaja, in po drugi strani, da lahko Sodišče po potrebi z razlago pojasni konkretni obseg omejitve tako glede na samo besedilo zadevne ureditve Unije kot glede na njeno splošno sistematiko in cilje, ki se z njo uresničujejo, kot se razlagajo ob upoštevanju temeljnih pravic, zagotovljenih z Listino (sodba z dne 21. junija 2022, Ligue des droits humains, C-817/19, EU:C:2022:491, točka 114).

109 Kot je bilo navedeno v točki 91 te sodbe, je iz besedila, sobesedila in cilja notranjih pravil Parlamenta, ki so za evropske poslance splošna in se torej na notranji ravni te institucije lahko štejejo za enakovredna „zakonu“ v smislu člena 52(1) Listine (glej po analogiji mnenje 1/15 (Sporazum PNR med EU in Kanado) z dne 26. julija 2017, EU:C:2017:592, točki 145 in 146), razvidno, da mora navedena institucija za zadevne nekdanje evropske poslance uporabiti dinamično ureditev.

110 Na drugem mestu, Splošno sodišče je lahko kot sodišče, ki odloča meritorno, ne da bi napačno uporabilo pravo, v točkah 216 in 235 izpodbijane sodbe ugotovilo, da pritožniki niso predložili konkretnih elementov, s katerimi bi bilo mogoče dokazati, da je znižanje zneska njihovih pokojnin poseglo v bistveno vsebino njihove lastninske pravice ali da ga je treba opredeliti kot nesorazmerno.

111 Na tretjem mestu, v zvezi z vprašanjem, ali sta dinamična ureditev in znižanje zneskov pokojnin, ki lahko iz tega izhaja, potrebna in dejansko ustrezata enemu ali več ciljem v splošnem interesu, ki jih priznava Unija, je treba ugotoviti, da je Splošno sodišče v točki 227 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo, ker je ugotovilo, da je bilo ob upoštevanju člena 2(1) Priloge III k pravilniku PEAM sprejetje spornih odločb nujno odvisno od odločitev pristojnih italijanskih organov, tako da „pri presoji zastavljenega cilja v splošnem interesu [spornih odločb] ni mogoče prezreti ciljev, zaradi katerih je bil sprejet sklep št. 14/2018“.

112 Cilji sklepa št. 14/2018, ki se na podlagi dinamične ureditve uporablja za zadevne nekdanje evropske poslance, so namreč povsem nacionalnega značaja. Zato kot taki ne morejo upravičiti znižanja zneska pokojnin, ker se ti zneski izplačujejo v pokojninski sistem, ki ni bil uveden na podlagi nacionalnega prava, temveč na podlagi prava Unije, in ker se krijejo iz proračuna Unije.

113 Zato je Splošno sodišče v točkah od 228 do 234 izpodbijane sodbe pri preučitvi, ali je bil poseg v lastninsko pravico pritožnikov, ki je bil posledica spornih odločb, upravičen, prav tako napačno upoštevalo cilje tega nacionalnega sklepa.

114 Vendar je treba spomniti, da če je iz obrazložitve sodbe Splošnega sodišča razvidna kršitev prava Unije, njen izrek pa je utemeljen z drugimi pravnimi razlogi, taka kršitev ne more povzročiti razveljavitve te sodbe in je treba obrazložitev nadomestiti, pritožbo pa zavrniti (sodba z dne 14. decembra 2023, Komisija/Amazon.com in drugi, C-457/21 P, EU:C:2023:985, točka 51 in navedena sodna praksa).

115 Zato je treba preveriti, ali je zavrnitev očitka, ki se nanaša na kršitev lastninske pravice iz člena 17 Listine, utemeljena iz drugih pravnih razlogov, kot so tisti, pri katerih je bila storjena napaka, ugotovljena v točkah 111 in 113 te sodbe.

116 V zvezi s tem je treba poudariti, da uporaba dinamične ureditve za nekdanje evropske poslance, ki so v položaju iz člena 1(2) Priloge III k pravilniku PEAM, sledi cilju v splošnem interesu, ki ga priznava Unija, ker je namen te uporabe, kot je razvidno iz točke 79 te sodbe, enako obravnavati, na eni strani, evropske poslance, ki bodisi niso bili upravičeni do pokojninskega sistema v državi članici, v kateri so bili izvoljeni, bodisi so bili upravičeni do pokojninskega sistema, v okviru katerega višina in/ali način izračuna pokojnine nista bila enaka tistima, ki sta se uporabljala za poslance nacionalnega parlamenta, in, na drugi strani, evropske poslance, katerih nacionalni pokojninski sistem je določal tako višino in/ali način izračuna pokojnine, enaka tistima, ki se uporabljata za poslance nacionalnega parlamenta.

117 Uporaba dinamične ureditve za zadevne nekdanje evropske poslance dejansko ustreza temu cilju enakega obravnavanja, ker učinkuje tako, da za obe kategoriji evropskih poslancev, ki sta navedeni v prejšnji točki te sodbe, vedno veljajo nacionalna pravila za izračun starostnih pokojnin članov parlamenta zadevne države članice.

118 Ta uporaba je bila poleg tega nujna za uresničitev navedenega cilja, saj lahko le uskladitev višine in/ali načina izračuna pokojnine, kot je določena v členu 2(1) Priloge III k pravilniku PEAM v povezavi s členom 1(2) te priloge, vodi do enakega obravnavanja navedenih kategorij evropskih poslancev.

119 Tako je očitno, da je kljub napačni uporabi prava, ugotovljeni v točkah 111 in 113 te sodbe, zavrnitev očitka, ki se je nanašal na kršitev lastninske pravice iz člena 17 Listine, utemeljena, saj zadevna omejitev lastninske pravice izpolnjuje vse pogoje iz člena 52(1) Listine.

120 Nazadnje, glede načela pravne varnosti pritožniki trdijo, da to načelo nasprotuje posegu v njihove pridobljene pravice, ki ga povzroča uporaba dinamične ureditve.

121 Splošno sodišče je v okviru preizkusa skladnosti spornih odločb z načelom pravne varnosti v točki 191 izpodbijane sodbe opozorilo, da je že iz točk od 126 do 161 te sodbe razvidno, da je treba „pridobljene pokojninske pravice“ razlikovati od „zneska pokojnin“. Splošno sodišče je v zvezi s tem navedlo, da čeprav so „pokojninske pravice“ dokončno pridobljene in jih ni mogoče spremeniti in čeprav se pokojnine še naprej izplačujejo, nič ne nasprotuje temu, da se znesek teh pokojnin prilagodi navzgor ali navzdol, kar naj bi moral Parlament v obravnavanem primeru storiti glede na svojo obveznost uporabe dinamične ureditve za zadevne nekdanje evropske poslance.

122 Splošno sodišče je v točki 202 izpodbijane sodbe analizo zaključilo s presojo, da pritožniki niso dokazali, da je bilo v obravnavanem primeru kršeno načelo pravne varnosti. Na podlagi notranjih pravil Parlamenta so namreč novi zneski pokojnin pritožnikov začeli veljati 1. januarja 2019. Splošno sodišče pa je opozorilo, da se ta notranja pravila časovno umeščajo precej pred 1. januar 2019, in ne po tem datumu. Poleg tega pritožniki niso niti dokazali niti trdili, da je Parlament te nove zneske uporabil pred 1. januarjem 2019, torej pred datumom, ki je bil za to določen v sklepu št. 14/2018. Nazadnje, po mnenju Splošnega sodišča je Parlament pritožnike januarja 2019 obvestil o možni uporabi pravil iz sklepa št. 14/2018 zanje, kar naj bi jim ta institucija potrdila februarja 2019. Splošno sodišče je na podlagi tega sklepalo, da so bili pritožniki seznanjeni s spremembo pravil, ki se uporabljajo za izračun zneska njihove pokojnine, preden so bile sprejete sporne odločbe.

123 V zvezi s tem je treba opozoriti, da načelo pravne varnosti zahteva, da ureditev Unije osebam, na katere se nanaša, omogoči, da se natančno seznanijo z obsegom obveznosti, ki jim jih nalaga, ter da se lahko nedvoumno seznanijo s svojimi pravicami in obveznostmi ter ukrepajo v skladu z njimi (sodba z dne 9. novembra 2023, Global Silicones Council in drugi/Komisija, C-558/21 P, EU:C:2023:839, točka 99 in navedena sodna praksa).

124 Tako se novi zakoni, ki spreminjajo prejšnji zakon, uporabljajo za prihodnje učinke položajev, ki so nastali med veljavnostjo zadnjenavedenega zakona, razen če ni določeno drugače. Drugače velja le za položaje, ki so nastali in so bili dokončno utrjeni na podlagi prejšnjega zakona ter ki ustvarjajo pridobljene pravice. Pravica velja za pridobljeno, če se je dejstvo, na podlagi katerega nastane, uresničilo pred zakonsko spremembo. To pa ne velja za pravico, katere dejstvo, na podlagi katerega je nastala, se ni uresničilo v času veljavnosti zakonodaje, ki je bila spremenjena (glej v tem smislu sodbo z dne 9. marca 2023, Grossetête/Parlament, C-714/21 P, EU:C:2023:187, točka 84 in navedena sodna praksa).

125 Kar zadeva, natančneje, pravico do prejemanja starostne pokojnine, se ta načeloma pridobi takrat, ko nastane dogodek, na podlagi katerega nastane ta pravica, to je takrat, ko nastane obveznost za izplačilo pokojnine (glej v tem smislu sodbo z dne 9. marca 2023, Grossetête/Parlament, C-714/21 P, EU:C:2023:187, točke od 85 do 87 in navedena sodna praksa).

126 Vendar to ne pomeni, da vsaka sprememba načina izračuna pokojnine, ki povzroči znižanje tega zneska, ki se uporabi na podlagi ureditve, sprejete po tem, ko je nastala obveznost za izplačilo te pokojnine, pomeni poseg v te pridobljene pravice.

127 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v pravu Unije ni načela, v skladu s katerim pridobljenih pravic nikakor ni mogoče spremeniti ali zmanjšati. Pod določenimi pogoji je take pravice mogoče spremeniti (glej v tem smislu sodbo z dne 9. marca 2023, Grossetête/Parlament, C-714/21 P, EU:C:2023:187, točki 88 in 89).

128 V obravnavanem primeru je Splošno sodišče na podlagi elementov, navedenih zlasti v točki 202 izpodbijane sodbe, lahko upravičeno ugotovilo, da je uporaba dinamične ureditve, kot je določena v Prilogi III k pravilniku PEAM in v členu 75 izvedbenih ukrepov, združljiva z načelom pravne varnosti.

129 Glede na vse navedeno je treba prvi pritožbeni razlog zavrniti v delu, v katerem pritožniki z njim izpodbijajo razlago notranjih pravil Parlamenta, v skladu s katero mora ta za zadevne nekdanje evropske poslance uporabiti dinamično ureditev.

C. Drugi pritožbeni razlog

1. Trditve strank

130 Drugi pritožbeni razlog je razdeljen na tri dele.

131 Pritožniki v okviru prvega dela trdijo, da je Splošno sodišče v točki 126 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo, ker je člena 74 in 75 izvedbenih ukrepov razlagalo v smislu, da so bile določbe Priloge III k pravilniku PEAM lahko veljavna pravna podlaga za sprejetje spornih odločb.

132 Splošno sodišče naj bi namreč štelo, da se na podlagi napotitve iz člena 74 izvedbenih ukrepov v povezavi s členom 75 teh ukrepov ne uporablja vsebina te priloge v času sprejetja Statuta poslancev, temveč pravna določba kot taka, čeprav je bila razveljavljena. Tako naj bi bilo treba po mnenju Splošnega sodišča navedeno prilogo uporabljati ne le glede na trenutek razveljavitve prejšnjega pokojninskega sistema, ampak tudi za prihodnost ob retroaktivni uporabi sprememb italijanske pokojninske dajatve, ki so bile sprejete, ko Priloga III ni več veljala.

133 Po mnenju pritožnikov je namreč iz besedila člena 74 izvedbenih ukrepov v povezavi z njihovo uvodno izjavo 7 razvidno, da je bila Priloga III k pravilniku PEAM z dnem začetka veljavnosti Statuta poslancev popolnoma razveljavljena.

134 Pritožniki v okviru drugega dela trdijo, da je Splošno sodišče v točkah od 90 do 92 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo, ker je člen 25(3) Poslovnika Parlamenta razlagalo v smislu, da je bil vodja oddelka pristojen za sprejetje spornih odločb zaradi rednega nadaljnjega prenosa pooblastil.

135 Sporne odločbe naj bi moralo sprejeti predsedstvo Parlamenta, ker naj bi šlo za akte izrednega upravljanja. Take odločitve naj bi namreč izhajale iz novega, zapletenega in nepredvidenega položaja, o čemer naj bi sicer pričalo posredovanje pravne službe Parlamenta, tako da naj bi bilo treba njihovo skladnost s hierarhično višjimi predpisi in načeli Unije preveriti pred njihovim sprejetjem. Zato naj ne bi šlo za povsem tehnične odločitve, ki bi jih bilo mogoče prenesti na vodjo oddelka.

136 Pritožniki v okviru tretjega dela drugega pritožbenega razloga trdijo, da je Splošno sodišče v točkah od 110 do 114 izpodbijane sodbe storilo napako pri presoji obrazložitve spornih odločb.

137 Te odločbe naj bi vsebovale zgolj posredno sklicevanje na obrazložitev iz mnenja pravne službe. To mnenje pa naj v izpodbijanih odločbah ne bi bilo niti omenjeno niti naj jim ne bi bilo priloženo. Navedeno mnenje naj ne bi bilo priloženo niti obvestilu, dodanemu k pokojninskim odrezkom za februar 2019, ki so bili naslovljeni na pritožnike. Bilo naj bi zgolj citirano v obliki navedbe, da je pravna služba Parlamenta potrdila samodejno uporabo sklepa št. 14/2018.

138 Poleg tega naj bi Splošno sodišče napačno navedlo, da je bila v dopisu, ki ga je vodja oddelka 11. junija 2019 poslal L. A. Floriu, tožeči stranki v zadevi T-465/19, omenjena neposredna povezava na spletno stran Parlamenta, ki omogoča vpogled v mnenje pravne službe. Ta dopis naj bi bil namreč odgovor na pripombe, ki jih je zadevna oseba predložila po vročitvi obvestila z dne 11. aprila 2019, ki se je nanašalo nanjo. Drugi pritožniki naj torej ne bi prejeli take informacije in v spornih odločbah naj ne bi bila omenjena povezava do spletne strani, na kateri naj bi bilo javno dostopno mnenje pravne službe.

139 Na podlagi dejstva, da so pritožniki uspeli priti do tega mnenja, ni mogoče sklepati, da so bile spoštovane formalne zahteve iz člena 296 PDEU.

140 Nazadnje, mnenje pravne službe naj bi zajemalo le zelo omejen in skrajšan preizkus spoštovanja hierarhično višjih predpisov in temeljnih načel prava Unije, kar naj bi Splošno sodišče spregledalo.

141 Parlament trdi, da je treba drugi pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

2. Presoja Sodišča

a) Uvodne ugotovitve

142 Prvi del, ki se nanaša na kršitev členov 74 in 75 izvedbenih ukrepov, je uperjen zoper razlago notranjih pravil Parlamenta, v skladu s katero mora ta za zadevne nekdanje evropske poslance uporabiti dinamično ureditev. Glede na sodno prakso, navedeno v točki 42 te sodbe, je treba preučiti utemeljenost takega očitka, ker se pritožniki z njim sklicujejo na nezakonitost, ki se lahko ponovi v prihodnosti.

143 Enako velja za drugi del, v okviru katerega pritožniki trdijo, da vodja oddelka na podlagi člena 25(3) Poslovnika Parlamenta ni bil pristojen za sprejetje spornih odločb.

144 Pritožniki v okviru tretjega dela v bistvu trdijo, da je Splošno sodišče kršilo člen 296 PDEU. Na eni strani naj bi v točkah 112 in 116 izpodbijane sodbe napačno presodilo, da Parlament ni kršil obveznosti obrazložitve, ker so pritožniki imeli prost dostop do mnenja pravne službe in so bili

pred vložitvijo tožbe v celoti seznanjeni z vsebino mnenja pravne službe. Na drugi strani naj bi Splošno sodišče zanemarilo dejstvo, da mnenje pravne službe vsebuje le zelo omejen in skrajšan preizkus spoštovanja hierarhično višjih predpisov in temeljnih načel prava Unije.

145 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da ta del ni dopusten.

146 V skladu s členom 256(1) PDEU in členom 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije je pritožba omejena na pravna vprašanja. Splošno sodišče je edino pristojno za ugotavljanje in presojo upoštevnih dejstev ter za presojo dokazov. Presoja teh dejstev in dokazov, razen v primeru njihovega izkrivljanja, torej ni pravno vprašanje, ki ga nadzira Sodišče v okviru pritožbe (sodba z dne 28. septembra 2023, Changmao Biochemical Engineering/Komisija, C-123/21 P, EU:C:2023:708, točka 121 in navedena sodna praksa).

147 Na prvem mestu, pritožniki v delu, v katerem prerekajo, da so imeli pred vložitvijo tožbe prost dostop do mnenja pravne službe in da so bili v celoti seznanjeni z vsebino tega mnenja, v resnici želijo, da Sodišče ponovno presodi dejstva in dokaze, ne da bi se sklicevali na to, da jih je Splošno sodišče izkrivilo.

148 Na drugem mestu, kar zadeva trditev pritožnikov, da je Splošno sodišče prezrlo omejeno in skrajšano naravo preizkusa spoštovanja hierarhično višjih predpisov in temeljnih načel prava Unije, ki jih je vsebovalo mnenje pravne službe, je treba ugotoviti, da ni dopustna, ker temelji na domnevni nezakonitosti, ki naj bi jo storil Parlament in ki se ni uveljavljala – ter posledično ni bila predmet razprave – pred Splošnim sodiščem.

149 Iz člena 58 Statuta Sodišča Evropske unije namreč izhaja, da morajo pritožbeni razlogi temeljiti na trditvah, ki se nanašajo na postopek pred Splošnim sodiščem. Poleg tega v skladu s členom 170(1) Poslovnika pritožba ne more spreminjati predmeta spora pred Splošnim sodiščem. Pristojnost Sodišča v okviru pritožbe je torej omejena na presojo pravne rešitve, podane glede razlogov in trditev, o katerih se je razpravljalo na prvi stopnji (sodba z dne 21. decembra 2021, Aeris Invest/EOR, C-874/19 P, EU:C:2021:1040, točka 53 in navedena sodna praksa).

150 Pritožniki so Parlamentu pred Splošnim sodiščem sicer očitali, kot je razvidno iz točke 99 izpodbijane sodbe, da ni analiziral, v kolikšni meri bi bila retroaktivna uporaba manj ugodnega pokojninskega sistema lahko združljiva s pravom Unije. Vendar se ta trditev razlikuje od trditve, povzete v točki 140 te sodbe, predvsem ker se ne nanaša na obveznost obrazložitve, kot je Splošno sodišče pravilno presodilo v točki 120 izpodbijane sodbe.

151 Iz tega izhaja, da je treba preučiti le utemeljenost prvega in drugega dela drugega pritožbenega razloga.

b) Vsebinska presoja

152 V zvezi s prvim delom je treba navesti, da člen 74 izvedbenih ukrepov določa, da brez poseganja v prehodne določbe iz naslova IV teh ukrepov pravilnik PEAM preneha veljati na dan začetka veljavnosti Statuta poslancev.

153 Iz tega besedila ni mogoče sklepati, da bi morala za zadevne nekdanje evropske poslance neodtujljivo veljati pravila za izračun pokojnin, ki so se uporabljala ob razveljavitvi pravilnika PEAM za člane parlamenta države članice, v kateri so bili ti nekdanji poslanci izvoljeni.

154 Kot je razvidno iz točk od 81 do 83 te sodbe, se dinamična ureditev za take poslance še naprej uporablja na podlagi člena 75 izvedbenih ukrepov po začetku veljavnosti Statuta poslancev.

155 Te razlage člena 75 izvedbenih ukrepov v nasprotju s tem, kar trdijo pritožniki, uvodna izjava 7 teh ukrepov ne more ovreči.

156 V uvodni izjavi 7 izvedbenih ukrepov je navedeno, prvič, da „osebe, ki so na podlagi pravilnika PEAM upravičene do določenih dajatev, [morajo] te po načelu [varstva] legitimnih pričakovanj prejema[ti] tudi po razveljavitvi tega pravilnika“, in drugič, da „je treba [prav tako] zajamčiti spoštovanje pokojninskih pravic, pridobljenih na podlagi pravilnika PEAM pred začetkom veljavnosti statuta [poslancev]“.

157 Iz te uvodne izjave izhaja, da je v njej pojasnjeno, da se prejemki, odobreni v skladu s tem pravilnikom, še naprej izplačujejo, ne da bi bilo mogoče iz tega sklepati, da se ta pravilnik po navedenem datumu ne uporablja več.

158 Tako ima pojem „pridobljene pokojninske pravice“ v tej uvodni izjavi enak obseg kot pojem iz člena 75(2) izvedbenih ukrepov, kot je pojasnjen v točki 89 te sodbe.

159 Zato Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava, ko je v točki 126 izpodbijane sodbe v bistvu ugotovilo, da člen 2(1) Priloge III k pravilniku PEAM, ki določa uporabo dinamične ureditve za zadevne nekdanje evropske poslance, ni bil razveljavljen in se v primeru pritožnikov še naprej uporablja po začetku veljavnosti Statuta poslancev.

160 Iz tega izhaja, da je treba prvi del zavrniti kot neutemeljen.

161 V zvezi z drugim delom je treba navesti, da je Splošno sodišče v točki 90 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je bil vodja oddelka imenovan za odredbodajalca na podlagi nadaljnjega prenosa pooblastil za proračunsko postavko 1030, ki se nanaša na starostne pokojnine iz Priloge III k pravilniku PEAM, s sklepom generalnega direktorja Parlamenta za finance FINS/2019–01 z dne 23. novembra 2018 in da je v tem sklepu izrecno navedeno, da je vodja oddelka pooblaščen za določanje pravnih obveznosti in proračunskih obveznosti, potrjevanje izdatkov in odobritev plačil, pa tudi za pripravo ocene terjatev, ugotavljanje dodeljenih zneskov, ki jih je treba izterjati, in izdajo nalogov za izterjavo.

162 Splošno sodišče je v točki 91 izpodbijane sodbe med drugim navedlo, da pravil, določenih z izvedbenimi ukrepi in pravilnikom PEAM, kot jih je sprejelo predsedstvo Parlamenta, vodja oddelka ni spremenil, ampak jih je samo izvajal.

163 V teh okoliščinah je Splošno sodišče v točki 92 izpodbijane sodbe presodilo, da je bil vodja oddelka pristojen za sprejetje spornih odločb.

164 V delu, v katerem sklep generalnega direktorja Parlamenta za finance FINS/2019–01 z dne 23. novembra 2018 vodji oddelka med drugim dovoljuje določanje pravnih obveznosti in proračunskih obveznosti, potrjevanje izdatkov in odobritev plačil, pa tudi za pripravo ocene terjatev, ugotavljanje dodeljenih zneskov, ki jih je treba izterjati, in izdajo nalogov za izterjavo, je ta formuliran dovolj široko, da zajema položaje, na katere se sklicujejo pritožniki, in sicer položaje, ki so novi, zapleteni in na prenesenih področjih nepredvideni.

165 Poleg tega pritožniki ne trdijo, da ta sklep vsebuje pridržek v zvezi s pristojnostjo za uporabo primarnega prava Unije in zlasti določb Listine v okviru sprejemanja odločitev na teh področjih.

166 Člen 25(3) Poslovnika Parlamenta prav tako v nasprotju s trditvami pritožnikov ne vsebuje nobenega pridržka glede pristojnosti na tem področju v korist predsedstva Parlamenta. V skladu s to določbo namreč „[p]redsedstvo Parlamenta ureja finančna, organizacijska in upravna vprašanja v zvezi s poslanci na predlog generalnega sekretarja Parlamenta ali politične skupine“. Iz navedene določbe prav tako ni mogoče izpeljati domnevnega razlikovanja med akti izrednega upravljanja, katerih sprejetje naj bi bilo pridržano predsedstvu Parlamenta, in akti rednega upravljanja, ki naj bi bili preneseni na vodjo oddelka.

167 Zato je treba drugi del zavrniti kot neutemeljen.

168 Iz tega izhaja, da je treba drugi pritožbeni razlog deloma zavreči kot nedopusten in deloma zavrniti kot neutemeljen.

D. Tretji pritožbeni razlog

1. Trditve strank

169 Tretji pritožbeni razlog se nanaša na točko 70 izpodbijane sodbe, v kateri je Splošno sodišče razsodilo, da tožba I. Panuse v zadevi T-453/19 ni dopustna, ker obvestilo vodje oddelka z dne 11. aprila 2019, ki se je nanašalo nanjo, ni povzročilo nikakršnega znižanja zneska njene družinske pokojnine.

170 Pri tej ugotovitvi naj bi bilo napačno uporabljeno pravo, ker se družinska pokojnina, do katere je upravičena I. Panusa, v bistvu izračuna na podlagi določb Priloge III k pravilniku PEAM, medtem ko naj bi bila določitev take pokojnine zajeta z določbami Priloge I k temu pravilniku, zaradi česar naj bi morala biti upravičena do višjega zneska pokojnine.

171 Parlament trdi, da je treba tretji pritožbeni razlog zavreči kot nedopusten in, podredno, zavrniti kot neutemeljen.

2. Presoja Sodišča

172 Ugotoviti je treba, da obrazložitev izpodbijane sodbe, na katero se nanaša tretji pritožbeni razlog, ni nujna podlaga za eno od ugotovitev Splošnega sodišča iz točke 47 te sodbe.

173 Zato tega pritožbenega razloga ni treba preučiti.

174 Ker so bili vsi pritožbeni razlogi, ki so jih pritožniki navedli v utemeljitev pritožbe, zavrnjeni, je treba pritožbo zavrniti v celoti.

VI. Stroški

175 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da kadar pritožba ni utemeljena, Sodišče odloči o stroških. V skladu s členom 138(1) tega poslovnika, ki se na podlagi člena 184(1) tega poslovnika uporablja za pritožbeni postopek, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

176 Ker pritožniki s predlogi niso uspeli in ker je Parlament predlagal, naj se jim naloži plačilo stroškov, jim je treba naložiti, da poleg svojih stroškov nosijo tudi stroške Parlamenta.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. **Pritožba se zavrne.**

2. **Maria Teresa Coppo Gavazzi, Cristiana Muscardini, Luigi Vinci, Agostino Mantovani, Anna Catasta, Vanda Novati, Francesco Enrico Speroni, Maria Di Meo, Giuseppe Di Lello Finuoli, Raffaele Lombardo, Olivier Dupuis, Leda Frittelli, Livio Filippi, Vincenzo Viola, Antonio Mussa, Mauro Nobilia, Sergio Camillo Segre, Stefano De Luca, Riccardo Ventre, Mirella Musoni, Francesco Iacono, Vito Bonsignore, Claudio Azzolini, Vincenzo Aita, Mario Mantovani, Vincenzo Mattina, Romano Maria La Russa, Giorgio Carollo, Fiammetta Cucurnia kot dedinja Giulietta Chiese, Roberto Costanzo, Giorgio Gallenzi kot dedič Giulia Cesareja Gallenzija, Vitaliano Gemelli, Pasqualina Napoletano in Ida Panusa nosijo svoje stroške in stroške Evropskega parlamenta.**

Podpisi